

شماره:

تاریخ:

مؤسسه حسابرسی آزمون پرواز ایران مشهود
(حسابداران رسمی)

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

بانک سامان (شرکت سهامی عام)

مقدمه

۱- صورت‌های مالی تلفیقی گروه و بانک سامان (شرکت سهامی عام)، شامل ترازنامه‌ها به تاریخ ۳۰ اسفند ماه ۱۳۹۵ و صورت‌های سود و زیان، سود و زیان جامع، جریان وجوه نقد، عملکرد سپرده‌های سرمایه‌گذاری و تغییرات در حقوق صاحبان سهام گروه و بانک برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۶۵ توسط این مؤسسه، حسابرسی شده است.

مسئولیت هیأت مدیره در قبال صورت‌های مالی

۲- مسئولیت تهیه صورت‌های مالی یادشده طبق استانداردهای حسابداری، با هیأت مدیره بانک است. این مسئولیت شامل طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه صورت‌های مالی است به گونه‌ای که این صورت‌ها، عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه باشد.

مسئولیت حسابرس

۳- مسئولیت این مؤسسه، اظهار نظر نسبت به صورت‌های مالی یاد شده براساس حسابرسی انجام شده طبق استانداردهای حسابرسی است. استانداردهای مزبور ایجاب می‌کند این مؤسسه الزامات آیین رفتار حرفه‌ای را رعایت و حسابرسی را به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا کند که از نبود تحریف با اهمیت در صورت‌های مالی، اطمینان معقول کسب شود.

حسابرسی شامل اجرای روش‌هایی برای کسب شواهد حسابرسی درباره مبالغ و دیگر اطلاعات افشاء شده در صورت‌های مالی است. انتخاب روش‌های حسابرسی، به قضاوت حسابرس، از جمله ارزیابی خطرهای تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورت‌های مالی، بستگی دارد. برای ارزیابی این خطرها، کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه و ارائه صورت‌های مالی به منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود و نه به قصد اظهار نظر نسبت به اثربخشی کنترل‌های داخلی واحد تجاری، بررسی می‌شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده‌شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط هیأت مدیره و نیز ارزیابی کلیت ارائه صورت‌های مالی است. این مؤسسه اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده، برای اظهار نظر مشروط نسبت به صورت‌های مالی، کافی و مناسب است.

همچنین این مؤسسه مسئولیت دارد، ضمن ایفای وظایف بازرس قانونی، موارد لازم و نیز موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت، مفاد اساسنامه بانک و قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت‌های بانکی را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

مبانی اظهار نظر مشروط

۴- وضع تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص و چگونگی محاسبه سود و کارمزد متعلقه و ذخایر پیش بینی شده در بخشنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در یادداشت‌های ۴-۸ تا ۷-۸ و ۱۱ صورت‌های مالی توضیح داده شده است. در این خصوص بر اساس محاسبات به عمل آمده، که با رعایت استانداردهای حسابداری، در نظر گرفتن مندرجات تاییدیه وکلای حقوقی بانک و تحقق کامل روند وصول مطالبات در سال‌های اخیر به ویژه حصول نتیجه از اقدامات در جریان در این زمینه صورت پذیرفته، ضمن آن که افزایش ذخیره خاص حداقل به میزان ۲,۵۴۶ میلیارد ریال لازم بود، کاهش سود وجه التزام محاسبه شده نسبت به تسهیلات مشکوک الوصول مذکور به مبلغ ۴,۰۸۴ میلیارد ریال نیز ضرورت داشت.

۵- به شرح مندرجات یادداشت‌های ۴۶ و ۲-۳۵ صورت‌های مالی، بخشی از وثایق تملیکی و ۱۵ درصد از سهام شرکت فرعی پرداخت الکترونیک سامان بر اساس قراردادهای تنظیمی به تاریخ پایان سال ۱۳۹۵ به شرکت بهنام بنا (از جمله شرکت‌هایی که به نحوی در زمره اشخاص وابسته قرار می‌گیرند) و شرکت فرعی آتیه اندیشان سپهر شرق فروخته شده و به ترتیب مبالغ ۴,۷۳۳ و ۱,۶۳۹ میلیارد ریال به عنوان سود حاصل از فروش، در سرفصل‌های سایر درآمدها و هزینه‌ها و خالص سود و زیان سرمایه‌گذاری‌ها (یادداشت‌های ۴۶ و ۳۵ صورت‌های مالی) منظور شده است. از آنجایی که برخی مبانی مندرج در استانداردهای حسابداری مشتمل بر دریافت نقدی بخشی از ثمن معامله (حسب مورد) و انتقال مزایا و مخاطرات مالکیت به خریدار به طور کامل رعایت نگردیده، شناسایی سود مذکور منطبق بر مبانی مذکور نبوده و می‌بایستی تعدیلات مرتبط با حذف آن در حساب‌ها اعمال می‌گردید.

۶- ارائه صورت عملکرد سپرده‌های سرمایه‌گذاری و صورت تغییرات در حقوق صاحبان سهام به عنوان یکی از صورت‌های مالی اساسی، که بر اساس دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام شده، و نیز ارائه صورت جریان وجه نقد در سه طبقه فعالیت، در استانداردهای حسابداری لازم الاجرا، پیش بینی نشده است.

۷- با توجه به این که به موجب مندرجات یادداشت ۲۶ صورت‌های مالی، مالیات عملکرد سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳ بانک به مرحله قطعی رسیده، ضروری بود مبلغ ۱,۲۳۸ میلیارد ریال تفاوت مالیات سال‌های مذکور به حساب تعدیلات سنواتی منظور شده و از طرف دیگر مانده پیش پرداخت مالیات به مبلغ ۹۲۴ میلیارد ریال از سرفصل سایر دارایی‌ها حذف شده و مالیات پرداختنی به مبلغ ۳۱۴ میلیارد ریال در سرفصل ذخیره مالیات عملکرد منعکس می‌گردید.

۸- سرفصل سایر حساب‌های دریافتنی (یادداشت ۲-۱۵ صورت‌های مالی) شامل مبالغ ۱.۷۰۰ میلیارد ریال و ۷۵۰ میلیارد ریال با عنوان "بدهکاران بابت فروش دارایی‌ها" مربوط به فروش ملک ظفر و کارخانه خودروسازی ارگ دیزل بم در سنوات قبل بوده که مستندات کافی مبنی بر قابلیت وصول مطالبات مزبور ملاحظه نشده است. لذا تعیین آثار احتمالی ناشی از موارد مزبور بر صورت‌های مالی امکانپذیر نبوده است.

اظهارنظر مشروط

۹- به نظر این موسسه به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۷ فوق و به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بند ۸، صورت‌های مالی یاد شده در بالا، وضعیت مالی گروه و بانک سامان (شرکت سهامی عام) در تاریخ ۳۰ اسفند ماه ۱۳۹۵ و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه و بانک را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان می‌دهد.

تاکید بر مطلب خاص

(اظهار نظر این موسسه در اثر مفاد بندهای ۱۰ تا ۱۱ زیر مشروط نشده است.)
۱۰- به شرح مندرجات یادداشت ۲-۳-۱۰ صورت‌های مالی، اگرچه اقدامات مرتبط با وصول مبالغ ۳,۲۲۶ و ۹۳۷ میلیارد ریال مطالبات از بانک‌های صادرات ایران و پاسارگاد بابت خرید تسهیلات دین بانک‌ها صورت گرفته، لیکن منجر به نتیجه قطعی نگریده است.

۱۱- به شرح توضیحات یادداشت ۲-۱۰ صورت‌های مالی، مبلغ ۵,۴۶۴ میلیارد ریال تحت عنوان مطالبات از بانک مرکزی بابت پیش خرید ارز موضوع بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۵ م مورخ ۱۳۹۲/۹/۱۶ به حساب‌های فی‌مابین با آن بانک منظور شده که از جمع مطالبات اعلام شده به بانک مرکزی مبلغ ۳۶۳,۲۴۱,۶۱۹ دلار مورد تایید آن بانک قرار گرفته و تعیین تکلیف تتمه مطالبات مزبور و اضافه برداشت موضوع یادداشت ۲-۴-۹ صورت‌های مالی به مبلغ ۲,۸۳۳ میلیارد ریال (موسوم به برداشت شبانه) و بدهی‌های احتمالی مرتبط با آن، منوط به انجام حسابرسی ویژه و تایید گزارش حسابرسی توسط بانک مرکزی شده است. مضافاً، به شرح یادداشت ۲-۳ صورت‌های مالی، مبلغ ۲,۷۸۹ میلیارد ریال بدهی به بانک مرکزی، که از حساب مشتریان بابت مابه التفاوت نرخ ارز مرجع و مبادله ای برداشت شده، نیز موکول به ارائه گزارش مذکور شده است. علی‌رغم تهیه و ارائه گزارش حسابرسی ویژه، وضعیت نهایی نحوه تسویه حساب‌های مذکور هنوز اعلام نشده است.

ادامه گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی بانک سامان (شرکت سهامی عام)

برای سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۵

سایر بندهای توضیحی

۱۲- صورتهای مالی سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۴ توسط موسسه حسابرسی دیگری (از اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران) مورد رسیدگی قرار گرفته و گزارش حسابرس مزبور با اظهار نظر "مشروط" در تاریخ ۵ تیر ۱۳۹۵ صادر شده است.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی

گزارش در مورد سایر وظایف بازرس قانونی

۱۳- موارد عدم رعایت برخی از مواد قوانین پولی و بانکی و بخشنامههای ناظر بر عملیات بانکی و مصوبات لازم الاجرا در سیستم بانکی طی سال مالی مورد گزارش توسط این موسسه طی نامه جداگانه‌ای به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام گردیده است.

۱۴- موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک به شرح زیر می‌باشد:

ماده	ماده قانون	
اساسنامه	تجارت	
۴۵	۱۰۶	ثبت صورتجلسه مجمع عمومی عادی در مرجع ثبت شرکتها
۶۵	۱۰۷	انتخاب اعضای هیأت مدیره پس از خاتمه دوره تصدی
۶۶ و ۶۷	۱۰۷	تکمیل تعداد اعضای هیأت مدیره
۷۷	۱۲۳	تنظیم صورتجلسات هیأت مدیره
۱۰۵	--	ارایه صورتهای مالی ظرف مدت ۳ ماه پس از پایان سال مالی به حسابرس و بازرس قانونی
۱۱۰	۹۰	تقسیم ۱۰ درصد از سود ویژه سال ۱۳۹۴
۱۱۱	--	پرداخت سود سهام ظرف مدت ۴ ماه (در خصوص سود سنوات قبل) از زمان تصویب
۷	--	رعایت سقف مجاز تملک سهام بانک
۱۱۵ و ۱۱۶	--	رعایت نسبت کفایت سرمایه
۳۱	۱۳۸ و ۸۹	تشکیل مجمع عمومی ظرف مهلت مقرر در اساسنامه

۱۵- معاملات مندرج در یادداشت ۶۱ صورت های مالی، به عنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت که طی سال مالی مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت مدیره بانک به اطلاع این موسسه رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. معاملات مذکور با رعایت تشریفات مقرر در ماده قانونی یاد شده درخصوص کسب مجوز از هیأت مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رأی گیری صورت پذیرفته است. مضافاً با در نظر داشتن شرایط خاص حاکم بر معاملات با اشخاص وابسته، بررسی مراتب امر در جلسه مجمع عمومی صاحبان سهام و اتخاذ تصمیم مورد لزوم ضرورت دارد.

ادامه گزارش حسابررس مستقل و بازررس قانونی بانک سامان (شرکت سهامی عام)برای سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۵

۱۶- گزارش هیأت مدیره درباره فعالیت و وضع عمومی بانک، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این مؤسسه قرار گرفته است. با توجه به رسیدگی‌های انجام شده و در نظر داشتن موارد مندرج در بندهای فوق، نظر این مؤسسه به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیأت مدیره باشد، جلب نشده است.

گزارش در مورد سایر مسئولیت‌های قانونی و مقرراتی حسابررس

۱۷- حق عضویت سالانه در صندوق ضمانت سپرده‌ها بر اساس مفاد اصلاحیه آیین نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها (موضوع بخشنامه شماره ۶۸۴۶۹/۹۶ مورخ ۷ خردادماه ۱۳۹۶ در خصوص تصویب نامه شماره ۲۲۱۹۶/ت ۵۳۷۲۵ هـ مورخ ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ هیأت محترم وزیران) محاسبه گردیده و به استثنای مفاد ماده ۱۰ آئین‌نامه مذکور مربوط به تأخیر پرداخت حق عضویت سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ به مورد دیگری برخورد نشده است.

۱۸- مفاد دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار به شرح زیر رعایت نشده است:

- بندهای ۱ و ۲ ماده ۷ در خصوص انتشار به موقع صورت‌های مالی سالانه حسابررسی شده شرکت اصلی و تلفیقی گروه.

- ارائه گزارش هیأت مدیره به مجامع و اظهار نظر حسابررس در مورد آن حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی و حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی.

- ماده ۱۰ در خصوص ارائه صورتجلسه مجمع عمومی و فوق العاده حداکثر ظرف ۱۰ روز به مرجع ثبت شرکت‌ها.

- بند ۳ ماده ۷ در خصوص افشای صورت‌های مالی میان دوره ای ۳، ۶ و ۹ ماهه حسابررسی نشده حداکثر ۳۰ روز پس از پایان مقاطع سه ماهه.

- بند ۴ ماده ۷ در خصوص افشای صورت‌های مالی ۶ ماهه حسابررسی شده حداکثر ۷۵ روز بعد از پایان دوره مالی ۶ ماهه.

- ماده ۸ در خصوص افشای آگهی دعوت به مجمع حداقل ۱۰ روز قبل از مجمع.

- ماده ۹ در خصوص افشای فوری تصمیمات مجمع عمومی.

۱۹- کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی بانک در تاریخ ۳۰ اسفندماه ۱۳۹۵ طبق الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار بررسی شده است. بر اساس بررسی‌های انجام شده و با توجه به محدودیت‌های ذاتی کنترل‌های داخلی، نظر این مؤسسه به مواردی حاکی از وجود نقاط ضعف با اهمیت کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی، طبق چارچوب فصل دوم دستورالعمل کنترل‌های داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، برخورد نکرده است.

- ۲۰- موارد عدم رعایت قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در سال مالی مورد گزارش به شرح زیر می باشد:
- آئین نامه اجرایی بند "پ" ماده ۱۷ در مورد تهیه فهرست اموال مازاد و ارائه آن به بانک مرکزی پس از تایید حسابرس رعایت نگردیده، بر این اساس اعمال کنترل در خصوص رعایت بندهای "الف" و "ب" ماده ۱۶ نیز میسر نگردیده است.
 - مفاد ماده ۳ آئین نامه اجرایی جزء "ب" تبصره یک بند "ت" ماده ۱۷ در خصوص ارسال فهرست اموال تملیکی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در مقاطع سه ماهه.
 - مفاد دستورالعمل اجرایی ماده ۲۱ مبنی بر افتتاح حساب ویژه بنا به درخواست واحد تسهیلات گیرنده.
 - مفاد ماده ۴۷ مبنی بر اعطای تسهیلات کشاورزی به میزان تعیین شده از سوی بانک مرکزی.
- ۲۱- صورت ریز محاسبات مربوط به تفاوت سود قطعی و علی الحساب سپرده های سرمایه گذاری که در صورت عملکرد سپرده های سرمایه گذاری افشاء گردیده، در انطباق با مفاد بخشنامه ۱۲۶۳۳۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۹ و نامه شماره ۹۴/۶۹۳۸۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۰ بانک مرکزی مورد رسیدگی موسسه قرار گرفته است. در این خصوص به استثنای پرداخت موردی سود مازاد بر نرخ های مقرر، به موضوع دیگری که حاکی از عدم رعایت بخشنامه مذکور باشد، برخورد نشده است.
- ۲۲- در اجرای مفاد ماده ۳۳ دستورالعمل اجرایی قانون مبارزه با پولشویی توسط حسابرسان، رعایت مفاد قانون مزبور و آئین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی مرتبط، در چارچوب چک لیست های ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسي، توسط این موسسه مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این خصوص نظر این مؤسسه در محدوده رسیدگی های انجام شده، به استثنای "طبقه بندی مشتریان بر حسب ریسک"، به موارد با اهمیتی که حاکی از عدم رعایت قوانین و مقررات یاد شده باشد، جلب نگردیده است.

تاریخ: ۱۵ مهر ماه ۱۳۹۶

موسسه حسابرسي آزمون پرداز ايران مشهود
(حسابداران رسمي)

فرزاد شهدادفرد

۸۰۰۴۶۲

محمود بابائی رهنی

۸۷۱۵۴۶